

Pěchota u nás a v cizině.

Podplukovník pěch. Václav Dusil:

Německá pěchota.

Prostudujeme-li pozorně německé předpisy o výcviku pěchoty (Ausbildungsvorschrift für die Infanterie) a některé jejich výcvikové pomůcky, zjistíme, že nelze mluvit o nějaké zvláštní německé „doktríně“ v taktice pěchoty, ale najdeme velmi mnoho poučného. Jsou zde některé nápadné rozdíly mezi naším a německým způsobem výcviku velitelů a mezi naší a německou představou o provedení některých bojových fází. Mluvíme-li o představách boje, děje se tak úmyslně, poněvadž zkušenosti ze světové války lze hodnotit pro budoucí válku asi v témž poměru jako zisky z rusko-japonské války pro válku světovou. Taktéž válka v Habeši a ve Španělsku je nám měřítkem velmi nepřesným jednak pro naprostou nerovnost protivníků, jednak pro neurčitou hodnotu používaných moderních zbraní. Proto třeba doplnit válečné zkušenosti představou o tom, jak bude nebo může být proveden boj množstvím nových zbraní a bojových prostředků, prakticky dosud více nebo méně vyzkoušených. Rozbor zahraničních literatur vojenských a různosti v názorech nás pak vedou k vytříbení názorů vlastních. To je také účelem této studie.

I. Organizace německé pěchoty.

1. Pěší družstvo (Die Gruppe) je největší bojová jednotka, na kterou může mít velitel přímý vliv. (Náš předpis P-I-2, čl. 604 označuje za takovouto jednotku četú.) Každý velitel družstva a hloučku (Truppführer) má dalekohled (Doppelfernrohr).

Pro činnost malých pěších jednotek má taková hojnost dalekohledů neobyčejně velký význam a žádná hlídka není bez dalekohledu.

Organizace družstva. Velitel družstva, čtyři střelci z lehkého kulometu, sedm střelců z pušky a jejich velitel (Truppführer). V sestavě čtyři má každé družstvo mimo to ještě po jednom vojínu — spojce (Melder). Celé družstvo má tedy 14 mužů.

2. Pěší četa (Der Schützenzug) má tři družstva; velitelem je zpravidla důstojník. Při rozčlenění čtyři přejdou spojky (Melder) od družstev k veliteli čety. Četa má pak svůj velitelský hlouček (Zugtrupp): 3 spojky od družstev a 1 trubače. Velitelský hlouček má jako doplněk výzbroje a výstroje 1 dalekohled, stupadla (Klettersporne), osvětlovací pistoli, kompas, brýle proti slunci, kreslicí a písářské potřeby.

Výzbroj čety. Puška vz. 98, ráže 7·9 mm, váha 4·1 kg, váha střely 12·8 g. Za minutu 10 ran (jen krátkou dobu). 45 nábojů u muže, 15 nábojů na voze (Gefechtswagen). Puška střílí účinně p. l. do výšky 500 m.

Německá pěchota má dosud dva druhy lehkých kulometů: vz. 08/15, chlazení vodou, váha 17 kg; vz. 08/18, chlazení vzduchem, váha 13 kg. Dopravuje se na ruč-

ním vozíku; tyto vozíky jsou za pochodu připevněny k bojovému vozu čtyřmi, čímž se pochodový proud značně prodlouží. Na bojišti jsou vozíky buď taženy ručně nebo jsou kulometry nesený mužstvem.

V četě jsou jen útočné ruční granáty.

Každá pěší četa má svůj bojový vůz (Gefechtswagen), který organizačně nepatří do bojového trénu. Za pochodu v rotě jedou tyto vozy za rotou v pořadí čet. Mohou být podle situace též sloučeny za praporem. Za pochodu daleko od nepřítele je na voze pravděpodobně část ústroje mužstva, což značně ulehčuje pěšákovi, zato však neobyčejně zvětšuje délku pochodového proudu.

3. Pěší rota (Die Schützenkompanie) je o 3 četách. Má velitelský hlouček tohoto složení: velitel — poddůstojník, 3 spojky, 1 trubač, 1 měřič vzdálenosti, 1 cyklista, 1 podkoní. U třetí čety je mimo to ještě Oberfeldwebel, který za boje dleí u bojového trénu.

Výcviku velitelského hloučku je věnována mimořádná pozornost a vyžadují se zvláštní schopnosti. Zde platí zásada, že čím lépe vycvičené jsou velitelské orgány, tím snadnější je velení a ovládání čet.

Spojky (Melder) jsou důkladně cvičeny v iniciativním jednání. Bez otálení odevzdávají důležité hlášení veliteli praporu telefonem, mají-li k tomu příležitost.

Bojový trén pěší roty (Gefechtstross): 1 převozná kuchyně, někdy jsou přiděleny 3 bojové vozy od čet.

Proviantní vůz (Verpflegungstross).

Zavazadlový trén (Gepäcktrass): 1 nákladní auto, u něho účetní rotmistr rot, 2 řemeslníci, 1 řidič.

4. Kulometná rota (Die Maschinengewehrkompanie) má tři čety po dvou poločetách po 2 kulometech. Kulometry a kulometný materiál jsou dopravovány na vozech zvlášť k tomu přizpůsobených. Na tyto vozy může nasednout mužstvo při pochodu. Velitel rot, velitelé čet a poločet mají jezdecké koně. Činnost těžkých kulometů v zahajovacím boji, zvlášť průzkum a obhlídka terénu je tím urychlena.

5. Pěší prapor (Das Bataillon).

Organisace: Velitelství praporu, spojovací četa, 3 pěší rot, 1 kulometná rota.

V boji bývá prapor zpravidla zesilován jednou četou pěchotních děl (75 cm) o 2 kusech, 1 četou kanonů proti útočné vozbě a bývají praporu přiděleni 1—2 motocyklisté.

Početní stav pěšího praporu.

Velitelství praporu: 4 důstojníci (v tom 2 lékaři), 34 mužů (v tom 2—3 jezdců — spojky), 24 koní.

Spojovací četa: 1 důstojník, 30 mužů, 5 koní.

Pěší rot: po 4 důstojnících = 12, po 150 mužích = 450, po 9 koních = 27.

Kulometná rota: 4 důstojníci, asi 140 mužů, 70 koní.

Celkový početní stav praporu: 21 důstojníků, asi 700 mužů, 126 koní.¹⁾

Vozidla: velitelství praporu: 4 vozidla (1 vozidlo na zákopnické nářadí, 1 vozidlo s polní kovárnou, 1 malá polní kuchyně, 1 zdravotnický vůz).

Spojovací četa: 2 vozy (1 spojovací vůz, 1 vůz se spojovacím materiálem).

Pěší rota: 4 vozidla (3 bojové vozy, 1 velká polní kuchyně).

Kulometná rota: 14 vozidel (1 vůz se spojovacím materiálem, 4 těžké vozy pro kulometry, 4 muniční vozy, 4 lehké kulometné vozy, 1 velká polní kuchyně).

Kola: velitelství praporu u částí bojových 5, z toho 1 praporeční trubač, u bojového trénu 3,

¹⁾ Rotmistři jsou počítáni mezi mužstvo. Počet osob, koní, vozidel není stálý a mění se podle organisace nových zbraní.

spojovací četa u částí bojových 2, z toho 1 zástupce velitele čety, pěší roty u částí bojových po 2 = 6, u bojového trénu po 2 = 6, kulometná rota u částí bojových 3, z toho 1 pro velitele zpravodajské hlídky, u bojového trénu 2.

Celkem u praporu u částí bojových 16, u bojového trénu 11 kol.

Muniční dotace. Munice, která je u vojsk, počítaje v to i divišní muniční kolony, je zvána 1. sledem munice (1. Munitionsausstattung). Z toho jsou pro pušky, kulomety a děla proti útočné vzbě dvě třetiny na bojových vozidlech a u mužstva, a to:

pro pušku 60 nábojů (z toho 45 u muže),
pro lehký kulomet 2500 nábojů,
pro těžký kulomet 4500 nábojů,
pro dělo proti Č. V. 220 nábojů,
pro lehké pěchotní dělostřelectvo a lehké dělostřelectvo je jedna třetina na bojových vozidlech, t. j. 120 ran pro zbraň.

Ostatní je rozděleno na lehké pěchotní (dělostřelecké) muniční kolony a na divišní zásobovací kolony (Div. Nachschub-Kolonen).

Velitelství praporu a spojovací četa.

a) Velitelská skupina (Gruppe Führer):

1. skupina (Staffel) — na koních: velitel praporu pobočník, praporeční šéflékař, 2 spojky — jezdci (jeden z nich má 15× dalekohled — Scherenfernrohr), 2 podkoní na koních.

2. skupina (na kolech): praporeční trubač, 4 cyklisté.

3. skupina (u zásobovacího a zavazadlového trénu): zásobovací důstojník (Verpflegungsoffizier) s nákladním autem, pokladník (Zahlmeister) s nákladním autem, 2 šoféři.

Spojovací četa (Nachrichtenzug):

velitel čety na koni, 1 poddůstojník pro zvláštní úkoly (na kole), 2 vojini pro zvláštní úkoly, 4 spojovací hloučky po 3 mužích (Fernsprechanchlusstrupps), 2 tornistrové radiové hloučky po 3 mužích (Tornisterfunktrupps), 2 hloučky signalistů po 3 mužích (Mittlere Blinktrupps), 1 hlouček se spojovacími psy o 2 mužích (3 psi), 1 spojovací vůz (Nachrichtenwagen), 1 vůz se spojovacím materiálem (Nachrichten-gerätewagen).

b) Bojový trén praporeční:

Osoby: 1 poddůstojník-velitel (na koni), 1 pomocný lékař (na koni), 1 zbrojář (na kole), 1 plynový poddůstojník, 1 kovář, 1 podkovář, 1 pomocník podkováře, 1 pomocník zbrojáře, 1 zdravotnický poddůstojník (na kole), 4 vozkové, 2 kuchaři, 2 podkoní pro oba lékaře.

Vozidla: 1 dvouspřežní vůz se zákopnickým nářadím, 1 vůz s polní kovárnou, 1 zdravotnický vůz, 1 malá polní kuchyně.

c) Proviantní trén:

1 vůz pro velitelství praporu, pro každou pěší rotu po 1 voze = 3, pro kulometnou rotu 2 vozy. Tedy proviantní trén I (spřežný), celkem 6 vozů,

3 nákladní auta, 1 motocykl pro velitele proviantního trénu. Tedy proviantní trén II (motorisovaný), 3 vozidla.

d) Zavazadlový trén:

2 nákladní auta pro velitelství praporu, po 1 nákladním autu pro každou rotu = 4, 1 motocykl pro velitele zavazadlového trénu. Celkem 6 nákladních aut a 1 motocykl.

e) Lehká pěchotní kolona u velitelství pluku:

2 nákladní auta se záložním materiálem.

f) Viz pozn. 1.

Místo taktického velitelství praporu.

a) Za postupu: velitel praporu s 1. skupinou (na koních) není vázán na určité místo. Za pochodu a po rozčlenění jede často daleko kupředu, aby obhlédl terén. Někdy si vezme s sebou cyklisty 2. skupiny a spojovací čety, aby mohl rychle rozslat rozkazy.

2. skupina (na kolech) a spojovací četa jsou zpravidla zařaděny za nejpřednější rotou. Při rozčlenění dostanou rozkazy od pobočníka a postupují obdobně jako ostatní jednotky. Dočasně přítomní důstojníci (velitel kulometné rot, čety děl.) s personálem dostanou rozkaz od velitele praporu, kde mají dlít. Ostatní dočasně přidělený personál dostane rozkazy o svém zařazení od pobočníka.

b) Na bojišti: Bojové stanoviště velitele praporu bude na pozorovatelně. Za pronásledování musí být mnohem dále vpředu než za útoku, v obraně je mnohem dále vzadu než za ústupového boje, kdy bude zpravidla v blízkosti pozorovatelů svých těžkých zbraní.

6. Těžké pěchotní zbraně a jejich účinnost.

Těžký kulomet — váha se saněmi 64 kg, na trojnožce 56 kg, doprava na vozech (2spřeží — 4spřeží), u myslivců na soumarech nebo kulomet nesen na sklopených saních dvěma muži nebo rozložen v kulomet a saně resp. trojnožku. Pohotovost k palbě se saní 15 vt., s vozidla 30 vt. Rychlost 500 ran za min. Účinný dostřel do 2000 m, pozorování možné do 1500 m; na větší vzdálenosti jen přesné měření a výpočty. Z těžkých kulometů se střílí zásadně nepřímou střelbou s mířidly ze skrytých postavení. Nelze-li pro nevhodnost terénu anebo z jiné příčiny (ústup) střelbou nepřímou, přestřelují těžké kulometry pěchotu nebo prostřelují mezera střelbou přímou.

Lehké pěchotní dělo (Das leichte Infanteriegeschütz) ráže 75 cm, váha 75 q, doprava koňským potahem (4 koně pro dělo), v palebném postavení 4 muži obsluhy. Nárazové granáty 6 kg prorazí lehký kryt.

Za pochodu je část pěchotních děl v předvoji s úkolem podpory pěchoty při zahajovacím boji. Za přibližování a zaujímání východiště útoku zaujme pěchotní dělo pohotovostní stanoviště. V útoku jedná velitel pěchotního dělostřelectva často samostatně podle vlastního pozorování.

Protitankový kanon (Die Panzerabwehrkanone — zkr. Pak): výška 80 cm, rozvorná lafeta s pohybem do 60°, ráže 3'4—4'7 cm, váha 3 q, počáteční rychlost 800 m/vt., 15 ran v min. Průraznost do 400 m proti všem dosavadním pancířům, do 1000 m proti slabším pancířům. Pěší pluk má rotu o 4 četách, každou o 3 kusech.

Střední minomet ráže 17 cm, váhy 16 q. Doprava koňským potahem (4 koně pro 1 kus). Pohotovost k palbě po příchodu do palebného stanoviště 20—30 min. Dostřel 1400 m. Váha miny 50 kg. Prorazí kryt 5 m silný. Okruh ohrožený střelou — 100 m. Podle nové organizace byly minomety nahrazeny pěchotním dělostřelectvem, část minometů zůstává však u pěšího pluku.

Úkoly těžkých zbraní pěchoty. Ve všech údobích boje nahrazují palbu dělostřelectva a doplňují palbu pěchoty. V útoku postřelují hlavně skrytá hnízda nepřátelských těžkých kulometů v hloubce bojiště a umlčují je (nieder-kämpfen). V obraně působí hlavně na čelní sled nepřátelský, umlčují jeho těžké pěchotní zbraně a střelí na útočnou vozbu. Útočné úkoly těžkých zbraní jsou usnadněny tím, že jsou jak zbraně, tak mužstvo dopravovány na vozidlech a všichni velitelé mají jezdecké koně.

1) Sestava a vybavení nářadím a materiálem může se i podstatně změnit jednak vlivem nových technických vymožeností, jednak vlivem nových zkušeností.

II. Některé složky boje pěchoty.

1. Využívání terénu, jeho úprava a zhodnocení.

Jak z předpisů, tak z pomůcek a konečně i z kritik několika událostí v německých manévrech lze poznat, jak důkladně je cvičena pěchota ve využívání terénu. Využívání terénu a zastírání je jedním z nejvážnějších zisků ze světové války. Je dokonce přípustné, že menší jednotky mohou v útočném boji odbočit i do cizího pásma, umožňují-li tam terén jejich skrytý pohyb. Terén bez krytů a skrytů, plochý, přehledný bývá často útočníkem vynechán. Vzniklé mezery jsou střeženy těžkými zbraněmi pěchoty a dělostřelectvem.

Příklad: Četa má úkol podporovat z místa útok ostatních 2 čet palbou. Plní svůj úkol na výšině takto: Lehké kulomety připraveny k palbě, ale kryty pod svahem. Od každého družstva jen velitel družstva a první střelec pozorují nepřítele. Úderníci rozvinuti a kryti pod kopcem, aby na povel přiskočili do palebného stanoviště.

Předpisem je přímo nařízeno, že se každý voják kryje, jakmile zastaví palbu. Také střelec s lehkým kulometem se kryje po krátké účinné palbě, a je-li třeba, zahájí palbu na jiném místě krytém (skrytém) dosažitelném. Pro skrytí nebo krytí mají Němci povel „volle Deckung“ — úplný kryt. Také všechny přípravy k zaujetí palebného stanoviště a k zahájení palby se konají, připouští-li to terén, v krytu nebo skrytu (označení cíle, postavení hledí, nabíjení, udání množství spotřeby střeliva, rozdělení palby). Teprve na povel se umístí zbraň na stanovišti a zahájí palbu. Jakmile přestane střílet, ihned se zase kryje nebo skryje.¹⁾

Příklad v použití polního nářadí: Polní lopatky má se použít k zakopání vždy, jakmile vstoupí jednotka do pásma ohroženého nepřátelskou dělovou palbou a je nutno se zastavit. I když je v daném okamžiku takovýto záhrab nepotřebný, může později témuž vojínu nebo jinému vojínu, vyslanému v ta místa, zachránit život.²⁾

Posouzení terénu má značný vliv na provedení velitelského rozhodnutí. Při taktické volnosti jednání má terén vliv i na taktické rozhodnutí, co se týče volby druhu boje.

Závěry ze studia terénu mají obsahovat hlavně:

- a) všeobecný posudek o terénu mezi vlastními vojsky a nepřítelem (rovina, pahorkatina, pokrytý silně, méně atd.),
- b) posouzení terénu pro nastávající pravděpodobný druh boje nebo jeho údobí (přibližování, zaujímání východiště, útok, obrana, viditelnost a p.),
- c) závěr pro použití těžkých zbraní pěchoty a dělostřelectva (kde je třeba silné palebné ochrany, kde je třeba střelby zbraněmi se strmou drahou letu, kde je nebezpečí útoku tanky, kam tedy protitankové zbraně),
- d) závěr pro postup pěchoty (kde málo krytů a skrytů, kde dobré kryty a skryty, kam tedy hlavní nápor při útoku),
- e) jaký vliv má terén na použití různých pojítek (kde lze použít telefonního vedení, kde signalisace atd.),
- f) terén posuzovat vždy pro útok ve směru od vlastní jednotky k nepříтели, pro obranu ve směru od nepřítele k vlastnímu postavení,

¹⁾ Podle P-I-2, čl. 488: Na povel „palbu zastavit“ přestane střelec střílet, zastaví kulomet. Je-li zásobník prázdný, nabije nový zásobník a zůstává v poloze k palbě.

²⁾ P-I-2, čl. 134, 499 nařizuje úpravu terénu velmi jasně, jenže v praxi se to při cvičeních nedělá téměř nikdy. Ba ani při polní střelbě, vyvrcholení to veškerého výcviku, to neuvidíme — bohužel. Mladí naši důstojníci, kteří již nemají válečných zkušeností, nedovedou vojínům vysvětlit, jakou ohromnou cenu pro život jednotlivých harcovníků má polní lopatka, poněvadž toho na vlastním těle nezkusili. Je to nenahraditelný nedostatek ve výcviku, poněvadž znamená hekatomby ztrát začátkem války.

g) krátký konečný závěr. Všeobecně při posouzení terénu považují Němci za výhodný pro útok terén silně porostlý, pro obranu terén holý. Počítajíce se svou morálně silnou pěchotou, nebojí se Němci dát hlavní nápor třeba i do terénu zalesněného.

2. Rozhodnutí a rozkazy.

Rozhodnutí musí být úplné, nikoli podmínečné. Kolísá-li velitel v svém rozhodnutí, je vždy odvážnější rozhodnutí považováno za lepší. Rozhodnutí musí být jasné a krátké, takže je lze vyjádřit jednou větou. Odůvodnění nepatří do rozhodnutí. Podrobnosti se udávají jen tehdy, jsou-li podřízené jednotky rozčleněny na široké ploše, a jen tolik, kolik je nevyhnutelně třeba.

Z toho poznáváme, že rozhodnutí je u Němců to, čemu my v našich rozkazech říkáme úmysl.

Příklad rozhodnutí (Entschluss) velitele praporu: Prapor se přesune skrytě do prostoru X, tam se připraví k útoku. Pak útočí silným pravým křídlem na výšinu Y.

Povely a rozkazy.

Z několika příkladů německého předpisu a z výcvikových pomůcek lze zjistit, že povely k palbě a rozkazovací technika u menších jednotek není vždy nejlepší. Uvádím tu k srovnání několik příkladů našich a německých povelů a rozkazů.

Německý povel velitele družstva k palbě při náhlém ohrožení:

„Halb rechts drei Schützen! Visier 250! Feuer frei!“

Náš povel „Směr — topol — k palbě!“ Je nejen kratší, ale i výraznější. Je známo, že vojin nevnímá obsah příliš dlouhé věty.

Německý povel k přepadu palbou:

„Gerade aus vorgehende Schützen! Alles Visier 300! Schützentrupp Feuer frei, sowie ich selbst mit dem Maschinengewehr schiesse.“

Náš povel: „Směr — cíp lesa — tři — k palbě!“ A palbu kulometu řídí velitel družstva bez říkání sám.

Německý předpis „Truppenführung“ nařizuje, že rozkazy mají být tím kratší, čím je situace kritičtější. V příkladech pomůcky „Schützenzug und Schützenkompanie im Gefecht“ se však objevují naopak příklady rozvláčných rozkazů.

Zde příklad na rozdíl v rozkazování:

Německý rozkaz: „Těžké kulometry jdou tak do palebného postavení, aby mohly z tohoto palebného postavení podporovat útok pěší roty až do okamžiku vniknutí do nepřátelského postavení, a zvláště mi záleží na umlčení těžkých kulometů tam v tom hnědém poli.“

Náš rozkaz: „Těžké kulometry do palebného postavení u lesa. Podpora útoku až do zteče. Hlavní úkol: Umlčení těžkých kulometů v hnědém poli.“

Německým předpisem je nařízeno, že rozkaz v četě i rotě se má dávat před celou jednotkou, pokud to situace připouští. To proto, že vojáci získají důvěru ve zdar podniku, vědí-li, oč jde; zvláště tehdy, je-li rozkazování velitelovo klidné a rozhodné.

Nezkušeným velitelům se musí rozkazovat podrobněji nežli zkušeným.

Podle mapy se rozkazuje v četě a rotě jen v nepřehledném terénu, v noci, v mlze a na velké vzdálenosti. Jinak vždy jen podle terénu.

Velmi poučné je, jak se cvičí velitelé rot, praporů a pluků ve způsobu vydávání rozkazů. Všechny rozkazy a jejich vydávání má ráz válečné situace. Jakmile se velitel rozhodne k určitému řešení svého úkolu, následuje logická úvaha o provedení a hned potom dílčí rozkazy. Nikdy nemá být rozkaz jeden jako druhý podle určitého schematu. Podřízenému se nepředepisuje způsob provedení rozkazu. Velitelé nejsou cvičeni v tom, aby vydali celkové rozkazy, obsahující všecko, nýbrž velmi

četnými příklady je vždy žádáno od velitelů, aby dávali rozkazy postupně jednotlivým podřízeným tak, jak jsou jim časově postupně dosažitelní a jak toho okamžitá situace žádá.

Příklad: Prapor je divisní zálohou za východním křídlem divise, která útočí směrem severním. A. A., který dosud chránil bok divise a byl stupňovitě vpravo vzadu, ustupuje pod tlakem nepřítele postupujícího do boku divise. Záložní prapor dostává rozkaz, že má chránit bok divise na výšině A. Tam však již pronikají čelné části nepřítele od východu.

Velitel praporu se rozhoduje: Rozčleněný prapor zavést k výšině B, na níž je vlastní jezdecká hlídka, odtud útokem ve směru východním zmocnit se výšiny A. V úvahách o provedení je na prvním místě, že těžké zbraně musí být co nejdříve umístěny na výšině B. První rozkaz je dán doprovodné četě těžkých kulometů (Be-gleitzug): „Doprovodná četa jede ihned na výšinu B, zajistí uskupení praporu a jeho postup až k výšině B. Bojovým průzkumem zjistí šířku (křídla) nepřátelské jednotky na výšině A.“ Následuje rozkaz přítomnému veliteli kulometné roty: „Kulometná rota na B do palebného postavení tak, aby mohla podporovat útok praporu na A. Výšina B bude v mezeře mezi rotami prvního sledu.“ Další rozkaz veliteli čtyř pěchotních děl (75 cm): „Četa pěchotních děl do palebného postavení u skupiny stromů tak, aby mohla umlčet těžké kulometry na A.“ Nyní teprve následuje rozkaz velitelům pěších rot pro přísun na výšinu B, a to podle pořadí, jak se velitelé rot, přivolaní pobočníkem, postupně dostavili. Přichází velitel 1. rot. Rozkaz: „1. rota postoupí vlevo od cesty na vesnici C a dosáhne jižní části vesnice. Zajištění na výšinu B vysláno. Na B nařídím útok. Bojové vozy zanechte u potoka. Velitel roty pak na výšinu B kupředu pro další rozkazy.“ Nyní se dostavili velitelé 2. a 3. rot a dostávají obdobný rozkaz: „3. rota zahájí ihned postup ve směru kostela. 2. rota hned za 3. rotou. Velitelé rot pak ihned ke mně v čelo 3. rot.“ Další rozkazy za pochodu pro zaujetí východiště.

Podobně vydává rozkazy velitel rot.

Příklad: Rota je rozvinuta, dosud nezahájila palbu, je však postřelována. Rozkaz 1. a 2. četě: „Rota útočí v 8.50. Cíl 1. čety výšina D, 2. čety cíp lesa E. Četa pěchotních děl umlčuje nepřátelské boční palby, zvláště z prava. Jdu ve směru na úvoz.“ Přidělené četě těžkých kulometů: „Těžké kulometry podporují útok palbou zvláště na těžké kulometry nepřítele na svahu D. Záleží mi na tom, aby byla umlčena boční palba, řízená proti 1. četě. Vyhledejte nové palebné postavení vpravo od toho domku. Zvláště přezkoušet přestřelitelnost.“ A konečně záložní — třetí četě: „Jakmile čelní četa vyrazí, postoupí 3. četa do údolí potoka. Tam je k mé dispozici. OPL. lehké kulometry. Jdu k úvozu.“

Pořadí rozkazů velitele praporu za normálních poměrů, kdy není naspěch:

Nejdříve rozkaz velitelům těžkých zbraní (kul., pěch. děl.), pak rozkaz velitelům pěších rot a konečně rozkazy veliteli spojovací čety, zákopnické čety, praporečnické a veliteli bojového trénu. Je to logické, protože těžké zbraně potřebují zpravidla na přípravu k boji více času nežli ostatní jednotky praporu.

3. Osobní průzkum.

Němci počítají s tím, že mají velmi vyspělé poddůstojníky a inteligentní mužstvo a nebojí se pustit velitele čet, rot a praporů v zahajovacím boji daleko kupředu a říkají: „Sám vidět je nejlepší průzkum.“

Příklad k srovnání našeho předpisu s německým:

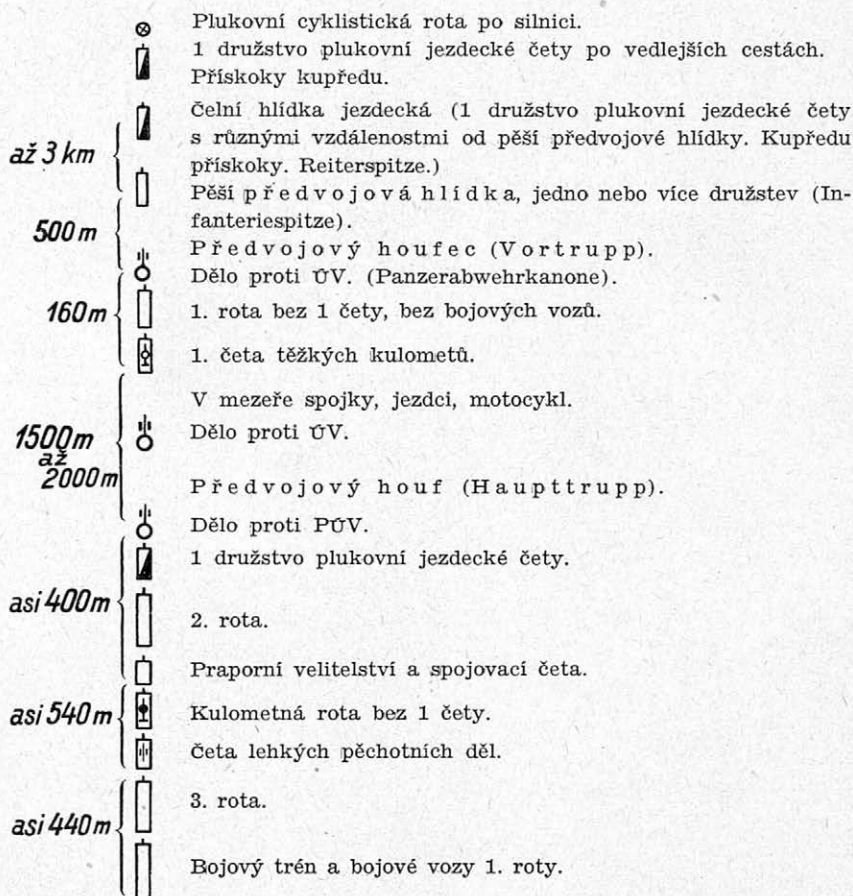
Přibližování. P-I-2, 614: „Velitel čety je s pozorovatelem a spojkou tam, odkud může nejlépe četě velet; obvykle je u vedoucího družstva. Zástupce velitele čety je za četou.“

Ausbildungsvorschrift, 365: „Velitelé čet spěchají kupředu, aby sami obhlédli terén pro přiblížování a aby sami zjistili nepřátelskou situaci. S veliteli čet musí jejich zástupci udržovat spojení.“

Mám za to, že by u naší čtyry měl být více zdůrazněn čl. 219 P-I-2, kde je pro přiblížování řečeno totéž, co žádá od velitelů německý předpis. Jistě není správné, lpí-li velitel čtyry tolik na své jednotce. Jeho podřízení si tak zvykají stálému vedení „za ruku“ a ztrácejí úplně zájem o věc, poněvadž jsou zbaveni jakékoliv odpovědnosti. Velitel čtyry dělá pak nechtěje velkou chybu, že příliš často obrací své zraky dozadu, aby vedl četou, místo aby stále pozoroval a pátral kupředu.

III. Zajištění za pochodu.

1. Příklad členění předvojového praporu se vzdálenostmi dvojnásobnými. (Fliegermarschtiefe).

Celková
délka 3540 m

Valný voj následuje na vzdálenost 2—4 km. Jsou-li do této mezery vsunuty silné motorisované jednotky, prodlouží se vzdálenost až do 6 km.

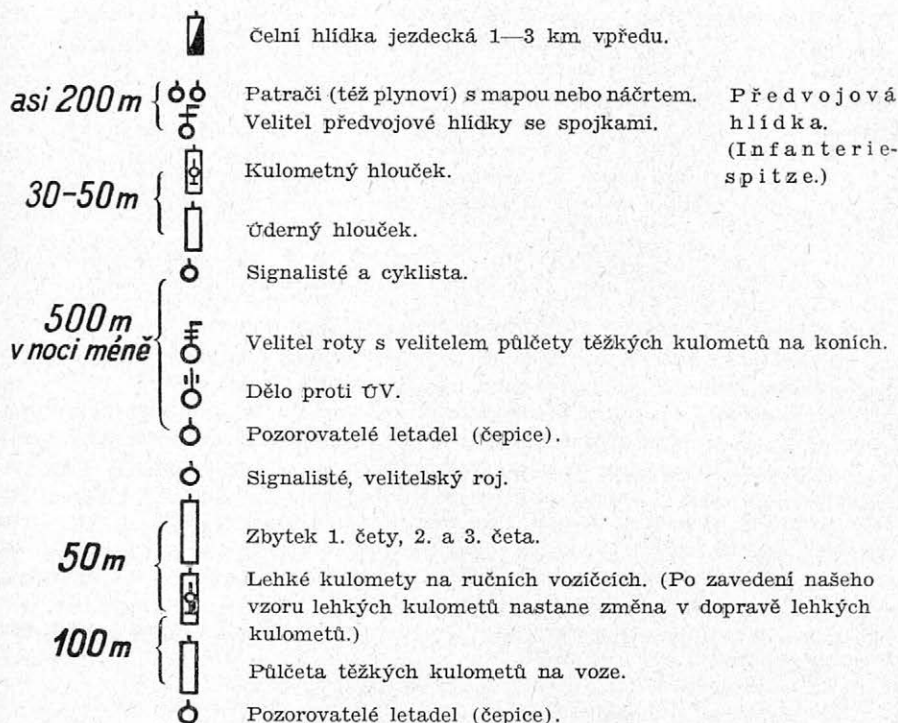
V noci se neposílá kupředu jezdecká hlídka.

Průzkum je zároveň zajištěním. Průzkumná jednotka se musí řídit podle nepřítele a pohybuje se volně v terénu; zajišťovací jednotka je vázána na určité místo jednotkou zajišťovanou.

Velitel předvojového praporu vysílá případ od případu na různá místa jezdecké letecké pozorovatele jak při zastávce, tak i za pochodu.

Služená znamení k ohlášení nájezdu obrněných vozidel jsou buď rakety, nebo v mlze, v lese a v nepřehledném terénu je nejlepší detonace ručního granátu (?)

2. Příklad členění roty jako předvojového houfce (Spitzen- nebo Vortrupp-Kompanie).

Bojové vozy (Gefechtswagen) jsou u bojového trénu praporu.

IV. Přední stráž za ubytování a v boji.

Podle vzdálenosti pozemního nepřítele se zajišťují odpočívající vojska předními strážemi (Vorposten) nebo bojovými předními strážemi (Gefechtsvorposten).

1. Přední stráž se stavějí, není-li předvídan útok většími silami nepřítele a není-li tedy třeba bojové pohotovosti odpočívajících vojsk. Úkol předních stráží (PS.) je tedy tentýž, jak stanoví náš předpis G-V, čl. 194 pro přední stráž při zajištění za ubytování. Členění PS. není pravidelné (PS., HPS. a záloha předních stráží). Jednotky praporu určeného na PS. jsou rozděleny na menší část, která staví polní stráž (na př. pěší rota, 1 četa těžkých kulometů, 1 četa protitankových kanonů, 1 družstvo cyklistické roty, 1 četa zákopnická), a na část větší, která je zálohou předních stráží. Tato záloha PS. si připraví postavení odporu a někdy i zůstane v tom-

to postavení, někdy se ubytuje v nejbližší osadě nebo táboři. Rozestavení polních stráží je nepravděpodobné. Většinou jsou polní strážé na komunikacích (i za dne), někdy stačí obsazení dobrých pozorovatelů.

Polní stráž je vzdálena od rot až 1,5 km a staví strážné (Feldposten) v síle 3 mužů na vzdálenost do 500 m od polní stráže a vysílá průzkumné hlídky do blízkého okolí. Mezi polní stráží a rotou bývají postaveny spojky (Verbindungsposten), které mají úkol dodávat signály raketou, zvláště signál smluvený k ohlášení přítomnosti nepřátelské útočné vozby.

Síla polní stráže je podle úkolu jedno nebo více družstev.

2. Bojové přední strážé se stavějí, má-li odpočívající vojsko — ať už před bojem anebo po něm — částečnou nebo úplnou pohotovost. Jejich úkolem je zajistit zahájení boje jednotkám, které dosud v pohotovosti odpočívaly. Jinak jsou povinnosti bojových předních stráží tytéž jako předních stráží. Bojové přední strážé jsou právě oni, které jsou popsány v P-I-2, čl. 240 (přerušení útoku nocí), a o postavení předních stráží v obraně jedná P-I-2, čl. 261.

3. Kantonování a táboření.

V jednom objektu nesmí být ubytována jednotka menší než jedno družstvo.

Při kantonování a táboření je zařízena vždy OPL a podle vzdálenosti nepřítele též OPÚV.

Strážé k přímému zajištění v ubytovacím místě se dělí na strážé vnitřní a vnější. Úkoly těchto stráží jsou obdobné jako úkoly našich stráží staničních a stráží u východů.

V. Útočný boj pěchoty.

1. Všeobecně. K útoku může dojít bez dlouhých příprav (střetný boj — Begegnungsgefecht) anebo teprve po zaujetí východiště k útoku.

a) Střetný boj je proveden jako útok z postupu (z pochodu nebo z rozčlenění) nebo jako útok po zběžném zaujetí východiště (nach flüchtiger Bereitstellung).

V prvním případě jsou jednotky zasazovány do útoku postupně, jak přicházejí na bojiště, při čemž i palebná podpora dělostřelectva je postupně zesilována během boje. V druhém případě je pěchota řízena do určité čáry (kryt, skryt) pod palebnou ochranou, tam dočasně zastavena a připravena k útoku (flüchtig bereitgestellt). Zároveň je zasazeno tolik těžkých zbraní, kolik je k dispozici, aby dodaly potřebnou ochranu. Pak vyrazí útočný sled pěchoty.

V provedení útoku z postupu a útoku po zběžném zaujetí východiště není podstatného rozdílu.

Útoku přímo z pohybu se používá:

střetnou-li se pochodující odpůrci,

není-li nepřítel k boji připraven nebo je-li značně slabší,

lze-li podle celkové situace soudit, že se nepřítel pravděpodobně boji vyhne. Na př.: Nepřítel vyslal jen předpusuté jednotky, které mají za úkol jen zdržovat protivníka,

často při nevyjasněných situacích (naše zjednávání dotyku),

při pronásledování.

Zběžného zaujetí východiště je třeba, je-li nepřítel k boji jen o něco málo pohotovější. Takovéto zběžné východiště stačí, lze-li očekávat během vlastních delších příprav takové zesílení nepřítele, že by útok nasazený později byl mnohem obtížnější.

b) Útok po zaujetí východiště (nach Bereitstellung).

Pěchota, těžké zbraně a dělostřelectvo se rozmístí podle předem uváženého úmyslu ve východišti a v palebných postaveních podle stanoveného rozvrhu palby. Přípravy ve východišti trvají jednu i více hodin, zvláště je-li třeba déle trvajících průzkumu a obhlídky dělostřelcům.

Východiště útoku má být tak daleko vpředu, aby mohly těžké zbraně zaujmout již v době rozmisťování ve východišti taková palebná postavení a pozorovatelný, odkud by mohly zajišťovat zaujímání východiště a podporovat útok co nejdále. V terénu otevřeném se zaujímá východiště někdy již na velké vzdálenosti od nepřítele. Někdy je dokonce třeba vzít předem násilím ona místa, odkud nepřítel vidí do prostoru východiště.

Útoku po zaujetí východiště se používá, je-li nepřítel připraven k obraně a jsou-li jeho obranné práce v pokročilém stavu a má-li se útočit na vybudované obranné postavení.

c) Provedení útoku.

Němci nedělí útočný boj na údobí přibližování, zjednávání dotyku a útok, nýbrž popisují rozčlenění (Entfaltung) a rozvinutí (Entwicklung) jako postupné přípravy útoku samého. V menších jednotkách (četa, rota) se ani tohoto označení nepoužívá, nýbrž je zde jen určité pořadí pohotovosti k boji. Pro každý stupeň pohotovosti je odlišné smluvené znamení, a proto se rozčleňuje a rozvíjí družstvo, četa a rota jen na toto znamení bez rozkazu.

Palebný boj vedou s počátku jen těžké zbraně pěchoty a dělostřelectvo, a to od okamžiku, kdy byla pěchota nucena k rozčlenění. Pěchota se musí dostat v útoku bez vlastní palby co nejbližší nepříteli a má zůstat nezeslabena až do boje zblízka, poněvadž bitvu rozhodne boj zblízka. Proto má pěchota zahájit palbu, pokud to terén dovoluje, s překvapením a nevést dlouhý palebný boj; má využívat při postupu a přiskocích i nejnepatrnějších krytů a skrytů a v době, kdy nestřílí, má kryt sebe i své zbraně. Palebný úkol mají zásadně řešit stroje, pěchota má bitvu rozhodnout bojem zblízka.

Účelem útoku pěchoty je vniknout do nepřátelského postavení (Einbruch) až do vzetí nepřátelského dělostřelectva. To se může stát dvojím způsobem:

Při slabém odporu nepřítele vychází popud k vniknutí z řad nejnižších velitelů. Čelní sled dá pak dělostřelectvu a těžkým zbraním smluvené znamení pro přeložení palby vpřed.

Proti silně opevněnému a houževnatě bráněnému nepřátelskému postavení bývá okamžik vniknutí do nepřátelského postavení řízen vyšším velitelem buď časově nebo podle nařízeného znamení. Na př.: 1 minutu po dvou granátových explozích vysoko nad nepřátelským postavením. To proto, aby bylo vniknutí v souladu s přeložením paleb.

(Příště dále.)

Z cizích revuí.

TAKTIKA ÚV.

MILITÄR-WOCHENBLATT, roč. 121, čís. 26, 27 (leden 1937).

General der Artillerie i. R. Eimansberger: Panzertaktik.

Útočná vozba je dnes všeobecně uznávána jako bojový prostředek, ale mínění o jejím účelném využití v boji se valně rozcházejí. Ježto všechny armády zavedly jednotky ÚV., musí se věnovat náležitá pozornost také zbraním proti ní. Mínění, že dnešní tank vzhledem k účinným protitankovým zbraním je „vyřízen“, třeba odmítnout, neboť ve skutečnosti se vede mezi tankem a obranou proti němu stejný boj, jaký byl veden ostatními zbraněmi. V tomto článku chce pisatel odpovědět na všechny otázky nejen stran útočné zbraně, ale i stran obrany proti ní. Válka může vzít na sebe ony formy, které odpovídají duševním a materiálním prostředkům obou válčících stran.